

ГОДИНА IX.

ПОЗОРИШТЕ.

БРОЈ 16.

УРЕЂУЈЕ А. ХАЏИЋ.

Иzlази свагда о дану сваке представе на по табака. — Стоји за Нови Сад 40, а на страну 60 новч. месечно. — Претплата се шаље администрацији „Позоришта“, у матичином стању, у Новоме Саду.

Х А М Л Е Т.

Трагедија у 5 чинова, од Виљема Шекспира, с енглеског превео др. Лаза Костић.
(Свршетак.)

Глумачки краљ.

Вере ми, љубо, скоро ми је крај,
Немоћ ме стегла, спремам се за рај:
А ти ћеш остат', живећ' лени свет,
У части, миљу, срећи, и опет
У другог мужа —

Глумачка краљица.

Стој, ох, доста, муч'!
Така би љубав мени била жуч:
Проклета кад бих другог љубила,
То мож' која би првог убила.

Хамлет. (За себе.)

Пелен, пелен.

Глумачка краљица.

Са другим браком оне другују,
Што траже корист, не што тугују;
Свог мртвог мужа мртвим други пут,
Кад мужу другом дајем своју пут.

Глумачки краљ.

Ја верујем, искрен је сад ти збор,
Ал' у промени ум нам није спор;
Памети нашој смер нам робује,
Постанком жесток, журан гробу је.
Зелен је род на грани тврдо сео,
Нетресен падне кад је сасвим зрео.
Заборав ме, то је вечни круг,
Да дугујемо кад иштемо дуг:
Што наумимо док нам траје страст
Кад прође страст и наум у пропаст.
Жестина јада или радости,
Што жешћа, тим ће пре: арагос ти!
Где јад пренагли, радост сладује,
Јад радује, а радост јадује.
Све пролази, па не чуди се том,
И љубав што се мења са срећом;
Још не знамо ко води од њих две,

Да л' срећа или љубав, која пре?
Падне ли власник, на њ ласкавци рат,
Сиромах с' дигне, враг му бива брат.
За то је љубав срећи на домак,
Не требаш ли га, пријатељ ти свак';
У потреби ко друга куша злог,
У противника преврне га свог.
Ал' где сам почео, да и свршим там'
Судба се навек бори с вољом нам:
Сад не мислиш на други ти још брак,
Ал' мис'о ту прогута с мужем мрак.

Глумачка краљица.

Земља ми хране, сунца не дао дан,
Дању ми живот, ноћу престао сан!
Сва узданица, нада, у очај',
У тамници да жићу нађем крај!
Све радовање да ми беда тре',
Свака ми жеља узета да мре!
И овај ме и онај свет ме клео
Скинем ли икад удовички вео!

Хамлет.

Сад ако превари, —

Глумачки краљ.

Претешка клетва. Драга, ја бих сад
Почин'о малко, да преварим јад
Немоћи старе.

(Заспи.)

Глумачка краљица.

Сан ти био благ;
Међу нас никад не заишао враг! (Одлази.)

Хамлет.

Госпођо, како вам се свиди та игра?

Краљица.

Та госпа као да с' одвећ обрече.

Хамлет.

О! ал' она ће одржати реч.

Краљ.

Јесте ли чули причу? Нема ли зар ту никакве увреде?

Хамлет.

Нема, нема; само се шале, трују од шале; никакве увреде на свету.

Краљ.

Како зовете ту игру?

Хамлет.

Мишоловка. Како то? Метафора. Та је глума слика неког убиства у Бечу: Гонсаго се зове војвода; жена му, Батиста. Одмах ћете видети; нитковска посла; ал' ништа за то! Ваше величанство, и нас, што нам је душа невинна, нас то не дира; пустите губаве нека се чешу, наша је кожа здрава.

Долази Лукијан.

То је неки Лукијан, краљев синовац.

Офелија.

Ви све знате, господару, као какав хор.

Хамлет.

Могоа бих бити тумач између вас и вашег драгана, кад бих видео лутке како цупкају.

Офелија.

Ви боцкате, господару, ви боцкате!

Хамлет.

Стала би вас јека док бисте ми савладали боц.

Офелија.

Све боље, и све горе.

Хамлет.

Тако треба да узмете ваше мужеве. —

Почни, крвнице!

Немој се ваздан мршити, почни. Хајде:

— Гракћући гавран риче: освета.

Лукијан.

Црн ум, зла кап, зла рука, згодан час,

Помаже доба, не види ни пас;

Поноћних трава тров неокушен,

Пакленим дахом трипут окужен!

Покажи чаре, љути отрове.

Да здрави живот одмах подрове.

(Сина отров заспао у уши.)

Хамлет.

Отрује га у врту, да му отме државу. Зове се Гонсаго: та прича има, а писана је одабраним италијанским језиком. Одмах ћемо видети, како убица задобија љубав Гонсагове жене.

Офелија.

Краљ устаје.

Хамлет.

Шта! Уплашен привидним пожаром?

Краљица.

Како је, господару?

Полоније.

Маните игру.

Краљ.

Дај ми коју свећу! — Хајде! —

Сви.

Свеће, свеће, свеће!

(Одлазе сви осим Хамлета и Хорација.)

Хамлет.

Рањени јелен сузе лиј,

А нек се игра здрав,

Док један спи нек' други бди,

Таки је живот сав.

Зар ми не би то и шуме од перјаница (ако ми остале прилике однесу Турци), уз две изрезане ружице на мојим цокулама, набавило чланство у каквој глумачкој дружини, а господине?

Хорација.

На полак.

Хамлет.

На цело, ја.

Јер, драги Дамоне, ти знаш,

Тој круни проп'о див,

А сад јој влада, Боже наш,

Баш прави, прави — ћурак.

Хорације.

Могло је бити слично

Хамлет.

О, драги Хорације? Ја дајем две хиљаде дуката на духову реч. Јеси л' спазео?

Хорације.

Врло добро, господару.

Хамлет.

Кад онај спомену отров, —

Хорације.

Врло сам га добро мотрио.

Хамлет.

А, ха! — Де, свирајте! Дед' амо свирала!

Јер ако краљу приказ није драг,

Не свиди му се ваљда, знао би га враг!

Л И С Т И Њ И.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

„Две сиротице,“ драма у 8 слика, а 6 чинова, од Џона Оксенфорда, превео Сава Петровић.)

О самој драми овој, која је 7. фебруара о. г. приказивана на нашој позорници, не ћемо овом приликом говорити, јер је о њеној садржини и вредности већ било спомена у овоме листу. Само ћемо овде напоменути, да су „Две сиротице“ јако омиљене у нашој публици и да се тај комад свуда радо гледа. Ово и није драма у правом смислу, него се ту износе слике из живота, које се допадају, нарочито широј публици, и с тога смо слободни упозорити славну управу на то, да ту драму од јако даје само недељом и свецем, па ће као „недељни“ комад бити прави „Cassastück“, који ће нашој сиромашној благајници вазда лепа прихода доносити. И овога је пута каса (не рачунећи претплату) назарила близу сто форината, ма што је представа у претплати била, а да је била недеља пало би и више.

О самом приказивању немамо ништа много казивати, јер је представа текла у опште лепо и складно. Сви приказивачи трудили су се својски да реше своју задаћу. Нарочито нам је истакнути вешту игру г. Ружића (Пијер), гђе Д. Ружићке (грофица Дијана), гђе Рајковићке (Лујза), гђице Л. Хаџићеве (Ханријета), г. Лукића (граф Линијер), гђе Добриновићке (Фрошарова), гђе Динићке (Маријана) и г. И. Станојевића (Жак). А и остали су својим приказом допринели, да је представа тога вечера у целини добро испала.

— р —

Мати се мора удати. Шаљива игра у 1 чину, написала Марија Гинтерова, превео Ж. А. Радивојевић. — Пре тога: Гренгоар. Позоришна игра у 1 радњи, од Т. Банвиља, превео Ј. Ђорђевић.)

У четвртак 9. фебруара о. г. изнесена је била први пут пред овдашњу публику доста слаба шаљива игра којој је наслов: „Мати се мора удати.“ Терка налази у својој још доста „младој“ матери опасну супарницу, па би је рада по што по то из куће, намеће је сваком ко јој само шака падне и најпосле је сретно свекру своме о врат обеси — предмет, најмање да рекнемо, неукусан, да се не изразимо: с обзиром на наше прилике, тривијалан. Обрада није далеко утекла од самог предмета, провирују свуда „плаветне чарапе“. А ни превод се баш не препоручује најчистијим језиком. Једино, што је у целој ствари још ваљало, био је приказ, који су лепо заокружили М. Рајковићка, Драгиња Ружићка, Димитријевић, Динић, Лукић и Милосављевић.

Вече је започело са „Гренгоарем“ а Ружић

је у насловној улози имао тога вечера „сретно вече.“ — Лукићу је Лудвик релативно нов — тек га је по други пут давао овде — па је ипак изнео чисту слику. Није био додуше онај Лудвик XI. што га је Walter Scott у „Quentin Durward“-у овековечио, „краљ онај са малим оштрим очима, у јадном сивом оделу, са бројаницама, на глави му стари шешир, пун иконица од олова“, али је то више Банвиљева кривица него Лукићева. Био је Лукић зато прави онај Ранкеов Лудвик, у кога се „правда и свирепост за руку воде.“ — „Ниска креатура и јефтино средство Лудвикове тираније“, берберин ле-Дем нашао је у руку Милосављевићевих управо баш по нужди скровишта, а Марковић је лепе воље — да л' узалуд? — показао за Фурнијера — Лујза Марије Рајковићке позната је; Динићкина пак Николија могла би се без по бриге огледати са досадањом, трофеја јој не би фалила. Г.

П О З О Р И Ш Т Е.

(Народно позориште у Загребу). „Нар. Нов.“

пишу: „Пред врло малобројним општинством приказивала се 13. фебруара Шенгапова шаљива игра „Пуна врећа лудорија“, у којој је у улози Марте глумила гђца Алма Стефановићева.

Госпођица Стефановићева у приказивању није почетница, какве смо досада гледали на нашој позорници, али су јој главне погрешке у изговарању хрватских речи и интонирању гласника, које јој у интензивнијим призорима пречи јасан и разумљив говор. Она пребрзо долази до највеће висине, коју јој грло може произвести, а у тој висини гласови јој се истегну, отаџају, побледе, тако, да изгубе ефекат оне страсти или оног узбуђења, које би имала приказати, те се претварају у нејасан и доста неугодан низ једноличних грлених звукова. А то је последица немачкога одгоја и онога патоса, који је карактеристика „високонемачкога“ језика, а ипозшто природена мања цењене гђеце, која у обичном говору има шта више доста дубок орган. Дакле, настојањем, да се одучи онога, што је сигурно великом муком научила, и устрајањем у природном опсегу свога органа савладаће гђца Стефановићева оно, што јој још за сада знатно смета на хрватској позорници. Иначе има гђца сва својства, да буде врена глумица и да, наполе, испуни временом једно знаменито место у нашој глумачкој дружби; ми велимо сва својства, јер једно најважније апсолутно има — прави таленат, а и особно је врло пристала за глумачку уметност.“

Издаје управа српског народног позоришта.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

16. ПРЕДСТАВА.

У ПРЕТПЛАТИ 11.

У НОВОМЕ САДУ У СУБОТУ 18. ФЕБРУАРА 1884.

ПРВИ ПУТ:

Б И Б Л И О Т Е К А Р.

ШАЉИВА ИГРА У 4 ЧИНА, НАПИСАО ГУСТАВ МОЗЕР, ПРЕВЕО Б. ГАЛАЦ.

О С О Б Е:

Мерсленд, властелин	Милосављевић.
Едита, кћи му	М. Рајковићка.
Хери Мерсленд, његов синовац	Барбарић.
Мекдонелд	Лукић.
Лотер Мекдонелд, његов синовац	Димитријевић.
Ева Вебстерова, едитина другарица	Л. Хаџићева.
Сара Гилдернова, гувернанта код Мерсленда	Љ. Динићка.
Леон Ермедел, центлмен	Марковић.
Гибсн, кројач	Ружић.
Диксонова, лотерова домаћица	С. Димитријевићка.
Роберт, библиотекар	Динић.
Џон, мерслендов послужитељ	И. Станојевић.
Трип, комисионар	Рашић.
Послужитељ са железнице	Суботић.

Прва се радња догађа у Лондону, друга, трећа и четврта у мерслендовом двору.

У недељу 19. фебруара: „ЦИГАНИН.“ Позоришна игра, с певањем, у 3 чина, написао Е. Сиглигети, посрбио Ј. М. Шимић, за позорницу удесио А. Хаџић, музика од А. Милчинског.

Улазнице се могу добити у писарници позоришној од 9—12 пре подне и од 3—5 после подне, а у вече на каси.

Болује: П. Доброновић.

ПОЧЕТАК У 7 А СВРШЕТАК У 10 САХАТА.